

**Obecné pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví
o
stresovém rizikovém potenciálu
EBA/GL/2012/2**

Londýn 16. 5. 2012

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané v souladu s článkem 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (dále jen „nařízení o orgánu EBA“). V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA musí příslušné orgány a účastníci finančního trhu vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídili.

2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v Evropském systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by právní předpisy Unie měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Orgán EBA tudíž očekává, že se obecnými pokyny budou řídit všechny příslušné orgány a všichni účastníci finančního trhu, jimž jsou obecné pokyny určeny. Příslušné orgány, na které se obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit tak, že je náležitě začlení do svých postupů dohledu (např. změnou svého právního rámce nebo svých pravidel dohledu a/nebo obecných pokynů či procesů dohledu), a to i tam, kde jsou zvláštní obecné pokyny určeny primárně institucím.

Požadavky na oznámení

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA musí příslušné orgány do 16. července 2012 oznámit orgánu EBA, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Nebude-li do tohoto termínu podáno žádné oznámení, bude mít orgán EBA za to, že se příslušné orgány těmito pokyny neřídí. Oznámení by měla být zaslána na formuláři, který lze nalézt v oddíle V, na adresu compliance@eba.europa.eu s uvedením referenčního čísla „EBA/GL/2012/2“. Oznámení by měly podat osoby náležitě oprávněné oznámit jménem svého příslušného orgánu, zda se těmito pokyny řídí, či nikoli.

4. Oznámení příslušných orgánů uvedené v předchozím odstavci se v souladu s článkem 16 nařízení o orgánu EBA zveřejňuje na internetových stránkách orgánu EBA.

Obsah

Obecné pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví o stresovém rizikovém potenciálu	1
Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice	4
1. Předmět	4
2. Rozsah působnosti a míra uplatnění	4
3. Definice	4
Hlava II – Požadavky týkající se modelování stresového rizikového potenciálu v institucích	5
A. Určení a validace stresového období	5
4. Délka stresového období	5
5. Počet stresových období použitých pro kalibraci	5
6. Přístup uplatňovaný při určování vhodného historického období	6
7. Dokumentace na podporu přístupu uplatňovaného při určování stresového období	7
B. Přezkum stresového období	8
8. Četnost	8
9. Monitorování stresového období	8
C. Metodika stresového rizikového potenciálu	9
10. Konzistentnost s metodikou rizikového potenciálu	9
11. Přibližné stanovení zástupných indikátorů pro stresový rizikový potenciál	11
12. Validace zástupných indikátorů	12
13. Validace vstupů/výstupů modelů	13
D. Test použití	13
14. Test použití	13
Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení	14
15. Datum použití	14

Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice

1. Předmět

Cílem těchto obecných pokynů je dosáhnout společného porozumění mezi příslušnými orgány v celé EU ohledně modelů stresového rizikového potenciálu, aby bylo v souladu s přílohou V směrnice 2006/49/ES ve znění směrnice 2010/76/EU prohloubeno sblížení postupů v oblasti dohledu.

2. Rozsah působnosti a míra uplatnění

1. Příslušné orgány by měly požadovat, aby se instituce řídily ustanoveními těchto obecných pokynů o stresovém rizikovém potenciálu.

2. Tyto obecné pokyny by se měly vztahovat na instituce, které pro účely výpočtu kapitálového požadavku pro tržní riziko v obchodním portfoliu uplatňují přístup interního modelu (IMA).

3. Obecné pokyny se vztahují na instituce na té úrovni (samostatně a/nebo konsolidovaně), na niž použití modelu povolil odpovědný příslušný orgán, není-li v těchto obecných pokynech stanoveno jinak.

3. Definice

V těchto obecných pokynech by se měly uplatňovat tyto definice:

- a. Výrazem *instituce* by se měly rozumět úvěrové instituce a investiční podniky stanovené ve směrnících 2006/48/ES a 2006/49/ES.
- b. Výrazem *protichůdné údaje* v bodě 6 těchto obecných pokynů by se měly rozumět cenové pohyby, které jsou neohledně na svůj směr považovány za významné.
- c. Výrazem *eliminace trendu (de-meaning)* podle bodu 10 těchto obecných pokynů by se měl rozumět kvantitativní proces očištění historických údajů o trend. V závislosti na pozicích a velikosti trendu by v důsledku neočištění historických údajů používaných za účelem simulace cenových změn o trend mohly být vygenerovány převážně ziskové scénáře a velmi málo ztrát v omezeném rozsahu.
- d. Výrazem *zástupný indikátor* podle bodu 11 těchto obecných pokynů by se měla rozumět pozorovatelná proměnná nebo cena převzatá z likvidního trhu, která se používá k nahrazení proměnné, jež nemůže být pozorována (nebo jejíž hypotetická cena neodráží reálné transakce z hlubokého oboustranného trhu), a nelze ji tedy přesně změřit. Instituce používají zástupné indikátory pro účely oceňování i měření rizik. Z teoretického hlediska lze rozlišovat mezi třemi typy zástupných indikátorů: těmi, které se používají při oceňování

nástrojů (které by mohly ovlivnit správnost rizikového potenciálu a stresového rizikového potenciálu jako nástrojů kvantifikace kapitálu); těmi, které se používají při výpočtech rizikového potenciálu (které by mohly být přítomny i v metrice stresového rizikového potenciálu); a těmi, které ovlivňují výhradně výpočet stresového rizikového potenciálu.

Hlava II – Požadavky týkající se modelování stresového rizikového potenciálu v institucích

A. Určení a validace stresového období

4. Délka stresového období

1. Požadavek stanovený ve směrnici o kapitálových požadavcích, podle něhož historické údaje použité ke kalibraci měření stresového rizikového potenciálu musí zahrnovat souvislé dvanáctiměsíční období, platí i v případech, kdy instituce identifikuje existenci období, které je kratší než dvanáct měsíců, ale které je považováno za výraznou stresovou událost významnou pro portfolio instituce.

2. Přístup, který se používá k určení stresového období za účelem splnění požadavku podle přílohy 5 bodu 10a směrnice 2006/49/ES ve znění směrnice 2010/76/EU vypočítat hodnotu stresového rizikového potenciálu kalibrovanou podle souvislého dvanáctiměsíčního období finančního stresu významného pro portfolio instituce, je nejzásadnějším prvkem určujícím výstup modelu, a podléhá tudíž schválení ze strany příslušných orgánů.

5. Počet stresových období použitých pro kalibraci

1. Za účelem schválení volby stresového období ze strany institucí je příslušným orgánem příslušný orgán odpovědný za provádění dohledu nad touto institucí z EU na konsolidovaném základě a v případě interního modelu uznávaného i na úrovni dceřiných společností se jedná o příslušný orgán odpovědný za provádění dohledu nad dceřinou společností této instituce z EU.

2. Schválí-li příslušné orgány stresové období definované na úrovni skupiny podle čl. 37 odst. 2 směrnice 2006/49/ES s odkazem na článek 129 směrnice 2006/48/ES, mělo by být požadováno vymezení pouze jednoho stresového období na úrovni skupiny.

3. Odchylně od výše uvedeného by příslušné orgány měly požadovat, aby instituce z EU určila jiné stresové období na úrovni dceřiné společnosti, pokud stresové období vymezené pro skupinu není považováno za významné pro portfolio dceřiné společnosti. Pokud se v instituci, která má dceřinou společnost s modelem rizikového

potenciálu schváleným na místní úrovni, používá jediné stresové období pro celou skupinu, instituce by měly doložit, že toto stresové období pro celou skupinu je významné pro portfolio dceřiné společnosti.

6. Přístup uplatňovaný při určování vhodného historického období

1. Pro volbu historického období pro účely kalibrace by instituce měly vypracovat metodiku určení stresového období významného pro jejich současná portfolia jedním z těchto dvou způsobů:

- i. přístupy na základě úsudku; nebo
- ii. přístupy na základě vzorce.

2. Přístup na základě úsudku je přístup, který nevyužívá podrobnou kvantitativní analýzu pro určení přesného období pro kalibraci, ale spíše vychází z analýzy na vysoké úrovni, která se týká rizik přítomných v současném portfoliu instituce a uplynulých období stresu souvisejících s uvedenými rizikovými faktory. Použijí-li instituce tento přístup na základě úsudku, měl by zahrnovat kvantitativní prvky analýzy.

3. Přístup na základě vzorce je oproti tomu přístup, který kromě odborného úsudku uplatňuje systematictější kvantitativní analýzu pro určení historického období, které představuje pro současná portfolia instituce významný stres. Tento systematictější přístup by bylo možné uplatnit celou řadou způsobů:

- i. Přístup na základě rizikových faktorů: instituce identifikuje omezený počet rizikových faktorů, které jsou považovány za relevantní zástupný indikátor pohybu hodnoty jejího portfolia. Poté lze plně analyzovat historické údaje těchto rizikových faktorů a určit tak nejstresovější období (například prostřednictvím určení období s nejvyšší volatilitou rizikových faktorů) v úseku daných historických údajů.
- ii. Přístup na základě rizikového potenciálu: historické období je určeno buď provedením celého propočtu podle modelu rizikového potenciálu, anebo provedením aproximace po určitý historický úsek s cílem určit dvanáctiměsíční období, které přináší nejvyšší výslednou hodnotu pro současná portfolia.

4. Tento přístup by měl být uplatňován při určování historického období, které by místo pouhé volby období nejvyšší volatility poskytlo spíše konzervativní kapitálový výsledek.

5. Ačkoli instituce mohou uplatnit kterýkoli přístup, měl by být při určování historického období pokud možno upřednostňován přístup na základě vzorce.

6. Instituce mohou oba výše uvedené přístupy též zkombinovat, aby omezily zatížení množstvím výpočtů, které jsou pro přístup na základě vzorce nutné. To lze provést

použitím přístupu na základě úsudku k omezení období historických údajů, která pak budou vzata v úvahu v rámci přístupu na základě vzorce.

7. Nehledě na použitý přístup by instituce měly doložit, že stresové období je pro jejich současné portfolio významné a že ve svých analýzách vzaly v úvahu celou řadu potenciálních historických období. Instituce by také měly být povinny doložit, že portfolio, ze kterého vychází určení stresových období, je reprezentativní pro jejich současné portfolio, například uplatněním přístupu k určení stresového období na jiná typická nebo předchozí portfolia. Například u mnoha portfolií by dvanáctiměsíční období týkající se výrazných ztrát v letech 2007–2008 vhodně odráželo období takového stresu, ale instituce by navíc měly vzít v úvahu i jiná období významná pro současné portfolio.

8. Ve všech případech by se při určování příslušného historického období nebo při kalibraci modelu stresového rizikového potenciálu nemělo uplatňovat vážení historických údajů, protože výsledkem vážení údajů ve stresovém období by nebylo pravdivé vyjádření potenciálních stresových ztrát, k nimž by v souvislosti s portfoliem instituce mohlo dojít.

9. A konečně, příslušné orgány mohou požadovat, aby instituce používaly při kalibraci modelu stresového rizikového potenciálu protichůdné údaje, zejména pak v případě, kdy portfolio instituce charakterizují časté změny pozic.

7. Dokumentace na podporu přístupu uplatňovaného při určování stresového období

1. Bez ohledu na uplatněný přístup musí instituce vypracovat podrobnou dokumentaci odůvodňující volbu daného přístupu. Tato dokumentace by měla každopádně obsahovat kvantitativní posouzení, kterým bude podložena současná volba historického období a význam tohoto historického období pro současné portfolio. Zahrnuta by měla být i dokumentace o modelování výnosů rizikových faktorů.

2. Pokud instituce uplatňují při určování stresového období přístup na základě vzorce, měla by související dokumentace obsahovat minimálně toto:

- i. odůvodnění volby použitých rizikových faktorů, pokud se uplatňuje přístup na základě rizikových faktorů a jestliže je zvoleno méně rizikových faktorů, než obsahuje model;
- ii. odůvodnění jakýchkoli zjednodušení tam, kde se při určování historického období použije zjednodušený model rizikového potenciálu.

3. V případě použití přístupu na základě vzorce, který vychází ze zjednodušeného modelu rizikového potenciálu, by instituce měla rovněž náležitě doložit, že zjednodušená kvantifikace bude mít z hlediska směru stejné výsledky rizikového potenciálu jako kvantifikace prostřednictvím úplného modelu rizikového potenciálu

(a tudíž je při určování nejstresovějšího období přesná). Tyto důkazy by měly zahrnovat empirickou analýzu.

4. V případě použití přístupu na základě vzorce, jehož cílem je určení nejvolatilnějšího období pro soubor rizikových faktorů, by instituce měla náležitě doložit, že období vysoké volatility je vhodným zástupným indikátorem pro období, v němž by hodnota rizikového potenciálu byla vysoká, a že nedostatečné zahrnutí korelací nebo jiných faktorů, které by se odrazily v hodnotě rizikového potenciálu, nezpůsobí nevhodnost tohoto zástupného indikátoru.

B. Přezkum stresového období

8. Četnost

1. Požadavek směrnice o kapitálových požadavcích na přezkum určeného dvanáctiměsíčního období významného stresu, který instituce musí provádět alespoň jednou ročně, znamená, že za různých okolností, včetně velmi vysokého obratu v obchodním portfoliu nebo u specifických strategií obchodování, může být přezkum stresového období vyžadován s vyšší četností.

2. Jakékoli změny volby historického období následující po výsledku přezkumu stresového období by měly být příslušnému orgánu sděleny před zamýšleným datem provedení navrhovaných změn.

9. Monitorování stresového období

1. Navíc k výše uvedenému pravidelnému přezkumu by instituce měla mít zavedeny postupy, které průběžně zajišťují, že specifikované stresové období zůstane reprezentativní, a to i v případě, že dojde k výrazné změně podmínek na trhu nebo složení portfolia.

2. S cílem zavést řádné postupy pro průběžné monitorování významu stresového období by instituce měla zdokumentovat spolehlivost uplatňovaného přístupu. Monitorování může vycházet z celé řady faktorů, které se mohou mezi institucemi lišit. K faktorům, které je třeba vzít v úvahu, patří změny podmínek na trhu, strategií obchodování nebo též složení portfolia. Tyto faktory lze analyzovat jejich porovnáním se změnami v přiřazení tržních hodnot nebo pomyslných hodnot, v expozici vůči rizikovým faktorům, v úrovni rizikového potenciálu nebo citlivostí, v rozdělení rizikového potenciálu nebo citlivostí na složky portfolií a rizikové kategorie, v ziscích a ztrátách a výsledcích zpětného testování nebo také podle dopadu nově schválených produktů na rizikový profil.

3. Kromě výše uvedených postupů by se monitorování stresového rizikového potenciálu v poměru k rizikovému potenciálu mělo provádět průběžně, protože ačkoli teoreticky může být stresový rizikový potenciál z důvodu rozdílů v parametrizaci

výjimečně menší než rizikový potenciál, též na počátku, taková situace nemá nastávat strukturálně. Poměr mezi stresovým rizikovým potenciálem a rizikovým potenciálem v okamžiku určení významného stresového období by se měl používat jako referenční hodnota pro průběžné monitorování. Výrazné poklesy v poměru by měly být považovány za známku případné potřeby přezkumu stresového období. Poměr mezi stresovým rizikovým potenciálem a rizikovým potenciálem nižší než jedna by měl být pokládán za varovný signál, který povede k přezkumu stresového období.

C. Metodika stresového rizikového potenciálu

10. Konzistentnost s metodikou rizikového potenciálu

1. Metodika stresového rizikového potenciálu by měla vycházet ze současné metodiky rizikového potenciálu, přičemž by měly být případně vyžadovány specifické techniky, aby bylo možné současný model rizikového potenciálu upravit na model, který bude generovat stresový rizikový potenciál. V modelu stresového rizikového potenciálu by se tudíž měl odrazit jakýkoli rizikový faktor vyskytující se v modelu rizikového potenciálu.

2. S ohledem na standardy používané u obou metrik a standardy stanovené směrnicí (např. hladina spolehlivosti ve výši 99 %) mohou instituce zvážit použití přepočtu prostřednictvím „druhé odmocniny času“ při stanovení desetidenní hodnoty stresového rizikového potenciálu. Vzhledem k některým známým omezením tohoto postupu by však součástí procesu validace interního modelu měla být analýza, která by prokázala, že předpoklady související s použitím pravidla „druhé odmocniny času“ jsou vhodné.

3. Zatímco model stresového rizikového potenciálu by měl sdílet některé ze současných standardů pro modely rizikového potenciálu, jiné standardy se mohou odchylovat z důvodu explicitních požadavků směrnice nebo metodických nesrovnalostí v souvislosti s koncepcí stresového rizikového potenciálu. Platí to zejména v těchto oblastech:

i) Délka stresového období

Vzhledem k tomu, že délka stresového období musí být dvanáct měsíců, žádný krok, který by vedl ke zkrácení nebo prodloužení uvedeného stresového období na základě potřeby konzistence mezi rizikovým potenciálem a stresovým rizikovým potenciálem, by neměl být povolen.

ii) Požadavek zpětného testování

Násobící koeficient m_s použitý pro kapitálové požadavky by měl mít hodnotu minimálně 3 a v závislosti na výsledcích zpětného testování by měl být zvýšen o sčítanec mezi 0 a 1. Zpětné testování však není požadavek sám o sobě pro určení hodnoty stresového rizikového potenciálu.

iii) Periodicita výpočtu stresového rizikového potenciálu

Protože směrnice o kapitálových požadavcích stanovuje, že výpočet stresového rizikového potenciálu by se měl provádět nejméně jednou týdně, instituce si mohou zvolit, že jeho hodnotu budou počítat častěji, například denně, aby tento výpočet sladily s periodicitou rizikového potenciálu.

Pokud se instituce rozhodnou například pro výpočet stresového rizikového potenciálu jednou týdně, a za předpokladu, že jednodenní stresový rizikový potenciál je navýšen na deset dnů prostřednictvím „druhé odmocniny času“, bude pro každodenní výpočet kapitálových požadavků na základě interních modelů platit toto:

- a) Stejná hodnota stresového rizikového potenciálu by se použila po dobu pěti po sobě následujících pracovních dnů po provedení propočtu modelem stresového rizikového potenciálu.
- b) Při výpočtu průměru hodnot stresového rizikového potenciálu za období předcházejících šedesáti pracovních dnů by instituce měly při výpočtu tohoto průměru použít předchozích dvanáct hodnot stresového rizikového potenciálu.
- c) Instituce by měla být schopna prokázat, že v daný den týdne zvolený pro výpočet stresového rizikového potenciálu je její portfolio reprezentativní pro portfolio daného týdne a že vybrané portfolio nevede k systematickému podceňování hodnot stresového rizikového potenciálu při výpočtu jednou týdně. Například doklad, že rizikový potenciál není systematicky nižší v den týdne zvolený pro výpočet stresového rizikového potenciálu, by mohl být považován za postačující.

4. Standardy týkající se stresového rizikového potenciálu se mohou odchylovat od standardů pro rizikový potenciál ještě za jiných okolností, pokud by se objevily metodické nesrovnalosti mezi současným modelem rizikového potenciálu a modelem stresového rizikového potenciálu. Jeden z příkladů zahrnuje změny v metodice současného modelu rizikového potenciálu, které nelze převést do metodiky modelu stresového rizikového potenciálu, a použití lokálního oceňování (analýza citlivosti / zástupné indikátory) oproti plnému přečtení, které je upřednostňováno u stresového rizikového potenciálu.

5. Obecně platí, že změny modelu rizikového potenciálu instituce nebo změny metodiky vázající se k tomuto modelu by se měly promítnout do změn modelu/metodiky, které se používají při výpočtu stresové rizikové hodnoty.

6. Za výjimečných okolností, pokud instituce může prokázat, že zdokonalení metodiky současného modelu rizikového potenciálu nemůže promítnout do stresové rizikové hodnoty, by měly být takové situace zdokumentovány a instituce by měla být schopna doložit, že dopad (například z hlediska rizikového potenciálu nebo kapitálových požadavků) vyplývající z uskutečněných zdokonalení v současném

modelu rizikového potenciálu, která nejsou promítnuta do stresového rizikového potenciálu, je omezený.

7. Pokud se v rámci modelu rizikového potenciálu používají spíše citlivosti než plné přecenění, měla by dotčená instituce doložit, že tento přístup je pro stresový rizikový potenciál tam, kde se uplatňují větší šoky, stále vhodný. Přístup na základě citlivostí pro stresový rizikový potenciál může vyžadovat, aby byly zakalkulovány derivace vyššího řádu / konvexita.

8. S cílem zahrnout do rizikových faktorů rozsáhlejší šoky, které se objevují ve stresových scénářích, by měly být uplatňované stupnice přecenění nebo matice spotových hodnot / volatility přezkoumány a rozšířeny. Je vhodnější, aby se pro stresový rizikový potenciál s šoky uplatňovanými současně na všechny rizikové faktory používalo plné přecenění.

9. Z hlediska kalibrace podle tržních údajů není pro stresový rizikový potenciál považován za nutný proces eliminace trendu. Pokud byl v tržních údajích identifikován významný trend, je vhodnější použít protichůdné údaje než eliminaci trendu.

10. V následující tabulce jsou shrnuty hlavní výše popsané problémy, které se týkají míry konzistentnosti mezi metodickými aspekty současné metriky rizikového potenciálu a metriky stresového rizikového potenciálu.

Je mezi rizikovým potenciálem a stresovým rizikovým potenciálem vyžadována konzistence?		
Ano, u ...	Ne, u ...	Podléhá ověření
Hladiny spolehlivosti	Schématu vážení	Změny modelů
Doby držení	Zpětného testování	Použití aproximací Taylorovy řady
	Délky historického pozorovacího období	
	Četnosti výpočtu	Metoda přepočtu prostřednictvím "druhé odmocniny času"

11. Přibližné stanovení zástupných indikátorů pro stresový rizikový potenciál

1. Vzhledem k tomu, že existence omezení na údaje, v jejímž důsledku je nutné používat pro rizikový potenciál zástupné indikátory, je v souvislosti se stresovým rizikovým potenciálem ještě významnější, budou dle očekávání jakékoli zástupné indikátory použité v rizikovém potenciálu nezbytné i pro stresový rizikový potenciál. Zároveň platí, že možná budou zapotřebí i další zástupné indikátory. Zatímco jakýkoli nový rizikový faktor nepřítomný v historických údajích by měl přirozeně vyžadovat použití zástupného indikátoru pro výpočet rizikového potenciálu, avšak pouze na „dočasném“ základě (např. po jednom roce by byl dostatek reálných informací pro dokončení dvanáctiměsíční řady údajů), týž zástupný indikátor by byl „trvalejší“ pro účely stresového rizikového potenciálu (z důvodu konstantnější povahy řady historických údajů).

2. Pokud ve stresovém období chybí rizikový faktor, protože nebyl v tomto období pozorovatelný (například u nově kótovaných akcí), může instituce použít jiný rizikový faktor (v tomto příkladu jiné akcie z téhož odvětví a s podobným rizikovým a podnikatelským profilem), pro který jsou k dispozici informace a pro který lze doložit chování vysoce korelované s faktorem, jenž se instituce snaží zachytit. Pokud se používají tyto zástupné indikátory, instituce by měly zvážit, zda předpoklad stoprocentní korelace mezi rizikovým faktorem a jeho zástupným indikátorem je v takovém případě správný.

3. Instituce případně mohou chybějící faktor přiřadit jinému faktoru podobnému z hlediska volatility (i když nemusí být nutně korelován). Je-li uplatněn tento přístup, instituce by měly prokázat, že je konzervativní a vhodný.

4. Je-li model rizikového potenciálu posílen začleněním nového rizikového faktoru, měla by ho instituce začlenit i do svých výpočtů stresového rizikového potenciálu. V určitých případech to může znamenat přezkum řad historických údajů pro rizikové faktory a zavedení vhodného zástupného indikátoru. Například tam, kde je nový rizikový faktor používaný pro účely ocenění zařazen do modelu rizikového potenciálu, jak požaduje příloha V bod 12 odst. 1 směrnice 2006/49/ES ve znění směrnice 2010/76/EU.

5. Každopádně bude použití těchto zástupných indikátorů, včetně zjednodušení a jakýchkoli provedených opomenutí, přijatelné pouze tehdy, pokud budou dobře zdokumentovány a jejich omezení budou vzata v úvahu a řešena v hodnocení kapitálu instituce.

12. Validace zástupných indikátorů

1. Zatímco validace zástupného indikátoru by měla být obecně provedena stejným způsobem pro rizikový potenciál i pro stresový rizikový potenciál, zástupný indikátor validovaný pro každodenní rizikový potenciál není automaticky přijatelný pro stresový rizikový potenciál. Používané zástupné indikátory by měly být pravidelně přezkoumávány za účelem posouzení jejich přiměřenosti a s cílem zajistit, aby poskytovaly konzervativní výstup.

2. V souvislosti s těmi zástupnými indikátory, které by mohly být použity pouze pro účely stresového rizikového potenciálu (například z důvodu chybějících údajů ve zvoleném období), by instituce měla zajistit, aby rizikový faktor použitý jako zástupný indikátor byl konzervativní.

13. Validace vstupů/výstupů modelů

1. Všechny kvalitativní standardy definované pro kontrolu konzistence, přesnosti a spolehlivosti zdrojů údajů rizikového potenciálu se vztahují i na stresový rizikový potenciál.

2. Podkladové nástroje, pro které instituce nemají dostatečně úplnou historii údajů pro pokrytí referenčního období, by měly být podrobeny šoku aproximací pomocí blízce příbuzných podkladových nástrojů (stejný trh, podobná struktura a podobné charakteristiky). V souladu s tímž procesem, který byl s cílem zajistit kvalitu historických údajů používaných pro referenční období schválen pro interní modely institucí, by instituce měly zdokumentovat metodiku, kterou se řídí při identifikaci chybějících údajů a jejich nahrazování zástupnými indikátory. Instituce by měly rovněž provádět testy možného dopadu používání těchto zástupných indikátorů.

3. S cílem zachovat arbitrážní nerovnosti budou instituce možná muset použít pro stresový rizikový potenciál čištění údajů. Pokud tomu tak je, mělo by být odstranění mimořádných hodnot z řad historických údajů náležitě odůvodněno a zdokumentováno, protože by nemělo vést ke snížení důležitosti extrémních událostí.

4. Jelikož stresový rizikový potenciál ztělesňuje a priori uplatňování vysoce stresových scénářů na současné tržní parametry, což může vést k nesourodostem v simulovaných stavech trhu (např. k záporným forwardovým sazbám) častěji než při výpočtu rizikového potenciálu, instituce by měly monitorovat chyby při kalibraci, které se mohou objevit. Instituce, které při odhadování svého stresového rizikového potenciálu využívají plné přecenění, mohou být s takovými chybami při kalibraci konfrontovány častěji než instituce, které plné přecenění neuplatňují, nikoli však proto, že k chybám nedojde, ale protože jim jejich metodika neumožní odhalit tyto chyby při kalibraci, jakmile nastanou.

D. Test použití

14. Test použití

1. Model stresového rizikového potenciálu by měl být předmětem testu použití prostřednictvím využití výstupů stresového rizikového potenciálu v rozhodnutích o řízení rizik. Výstupy stresového rizikového potenciálu by měly být zavedeny jako doplněk k analýze řízení rizik vycházející z každodenních výstupů modelu rizikového potenciálu. Vrcholné vedení by mělo výsledky stresového rizikového potenciálu monitorovat a pravidelně provádět jejich přezkum.

2. Pokud výstupy stresového rizikového potenciálu odhalí obzvláštní zranitelnost vůči danému souboru okolností, měly by být podniknuty urychlené kroky k náležitému řízení těchto rizik.

Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení

15. Datum použití

Příslušné orgány by měly tyto obecné pokyny provést jejich začleněním do svých postupů dohledu do šesti měsíců po zveřejnění konečných obecných pokynů. Poté by příslušné orgány měly zajistit, aby se jimi instituce skutečně řídily.